ב"ה

כ"ב אב תשכ"ח

16.8.68

25

הוצאה מיוחדת

עתון
הסטודנטים

בית קולל

כנס בינלאומי לסטודנטים דתיים

כ"ב—כ"ה באב תשכ"ח 16—19.8.1968

באוניברסיטה בר אילן

בנין חדש לקויים ישנים

בחינות מועד א׳ חשפו לקויים במזכירות האקדמית, חוסר שיתוף פעולה של המרצים, העדר תנאים מתאימים ו..מרצה שישן בשעה אותה קבע כבחינה בעל־פה.

שמונה בחינות צריכות היו ל־התחיל בשעה 8.30 אותו יום. שמונה בחינות, מכוטניקה ועד תלמוד. ב־שעה 9.00 התרוצצו עדיין מאות הנבחנים לפני לוח המודעות ותרו אחר שבוץ החדרים. רק ב־9.15 הביא פקיד המזכירות האקדימית את הטופס הקטן ו־350 סטודנטים התנפלו על עמוד הבטון עליו הוא נתלה. רק ב־9.30 התחילה הבחינה.

מר קצבורג, הרשם, שמע את התלונה רק בתום מועד א׳ — וקבע בפסקנות: „הדבר יתוקן". מר קצבורג, שמשרדו אחראי לשבוץ הבחינות, משתדל לעשות כמיטב יכולתו לנהול תקין של הבחינות, אך לקויים שונים בסדרי המזכירות האקדימית, צוות עובדים בלתי־מאומן מספיק, חוסר משווע בחדרי בחינה וחוסר שתוף הפעולה של חלק ניכר מן המרצים נערמים כמכשולים בדרכו, פוגעים בסדרים המינימליים והופכים את התכנון המוקדם על־פיו. כך יוצא הסטודנט נפגע והתלונות ממשיכות לזרום... כדאשתקד.

„בחוזר ששלחנו למרצים חזרנו והזכרנו את החלטת הסנט המחייבת את המרצים להיות נוכחים בשעה הראשונה של הבחינה": הרשם. חלק ניכר מן המרצים התעלמו מהחלטת הסנט ולא הופיעו. לעתים אי הופעה עלולה לגרום לשבושים במהלך הבחינה ולהביא לטעויות, אך המרצים לא מופיעים ואילו הבדיקה נעשית ללא כל התחשבות בכך. מי אחראי למספר הכשלונות אותן ניתן היה למנוע לו כובדה החלטת הסנט?

„המזכירות האקדמית בודקת את נוכחות המרצים ורשימת הנעדרים מועברת לרקטור לברור" מבטיח מר קצבורג. ניתן לקוות כי הסנט ידאג שהחלטותיו לא תשארנה על־גבי הפרוטוקול בלבד.

תלונות רבות הגיעו מתלמידי החוג לקרימינולוגיה. אופייני הוא סיפורם של התלמידים שיחד עם המרצים חפשו את חדר המבחן ואת המבחן עצמו במשך שעה ארוכה והספיקו לשוטט כבר בכל חדרי הבחינות עד שגילו לפתע את איש המזכירות האקדמית. מאלף הוא גם ספורה של בחינה בעל־פה, שנועדה ל־4.00 אחרי הצהרים. בשעה 4.30 העיר אחד הנבחנים את המרצה משנת הצהריים שלו בביתו באחת מערי השפלה והזעיקו ממיטתו ע״מ לבחון אותו ואת חבריו.

„על הבחינות של החוג לקרימינולוגיה לא הצלחנו להשתלט עדיין" פוסקת המזכירות האקדימית. „עד הזמן האחרון היה זה מכון והתהליכים שם נעשו באופן עצמאי. רק לקראת סוף השנה הוכר המכון כמקצוע משני במסגרת האוניברסיטה והם טרם השתלבו אצלנו. משום כך איננו יכולים לשאת באחריות למה שנעשה שם" מי יכול אם כן לשאת באחריות, מי חייב לתת את הדין על מקרים כגון אלה?

החדרים מהוים פרשה בפני עצמה. מפאת המחסור בחדרי בחינות נערכו אלה בכל מקום אפשרי ולעתים קרובות במקומות שאינם ראויים כלל לכתיבת בחינות אם בגלל מיקומם ואם בגלל רעש הבניה שהתלווה לחריקות העט של הנבחנים. לא מעט מכושר ההתרכזות של הסטודנטים התקפח בגלל תקלות כאלה.

באודיטוריום למשל נערכו לעתים 3—4 בחינות שונות יחד. הנבחנים כתבו על ברכיהם והרעש היה ללא נשוא. „היה זה מצב, שבו לאחר תפישת כל החדרים נשארו בחינות בלי אפשרות למצוא חדר נאות. העדפנו לקיים את הבחינות ולא לדחותן וזאת לטובת הסטודנטים". להסבר זה של הרשם נוספת עדות של מספר סטודנטים כי הרעש נבע מהשיחות בין הנבחנים. „בקשר לכך מוטב לשמור על שתיקה, זה היה מקום אידיאלי לפריחת העתקות" הם אומרים. אך בכך אין הסבר ללקויים אלה, שאין להם גם כל תרופה, אלא בבנינים נוספים. בנין המנהלה לא פתר, כמובן, את הבעיה למרות שהביא רווח, שטיחים וכורסאות למספר פקידים. ובינתיים, מספר גדול של נבחנים ימשיך לסבול גם בעתיד ורמת הבחינות של חלק מן הסטודנטים תרד גם בגלל סיבה זו.

באחת הבחינות חכו הנבחנים לטופס הבחינה, שכן ניתן היה להוציאו רק עם בוא המרצה ואחורו של זה הסתכם כמעט בשלוש שעות.

גם השנה היו עדיין לקויים והעברות חדרים בעת הבחינות אם כי מספרם פחת. לעומת זאת, שלא כבשנה שעברה, התקיימו הפעם כל הבחינות שתוכננו. ועל רקע

(המשך בעמ׳ 8)

תכנית הכנס

יום ששי, כ״ב אב, 16.8 — התכנסות, הרשמה והתארגנות.

שבת, כ״ג אב, 17.8 — שבת הווי המוקדשת לבירור נושאים דתיים, בהשתתפות: שר הסעד ד״ר **בורג**, מנכ״ל משרד ראש הממשלה **ד״ר יעקב הרצוג**, הרקטור המיועד, **פרופ׳ פיש** ודיקן הסטודנטים, **הרב שינדלר**.

מוצ״ש, כ״ג אב, 17.8 — מפגש סטודנטים.

בתכנית: צמד הפרברים, אמן הצלליות — אלמוזלינו, שירה בציבור בהדרכת אמיתי נאמן, סרטונים ממלחמת ששת הימים. מנחה: שבח וייס.

התכנית פתוחה לציבור הסטודנטים — ודמי הכניסה — 2 ל״י בלבד.

יום א׳, כ״ד אב, 18.8 — בוקר: הרצאת מנהל מחלקת העליה מר **ברוך דובדבני** על עליה וקליטה.

צהריים: ישיבות הועדות בהשתתפות נציגי משרד החוץ, משרד האוצר, מחלקת העליה והקליטה ואנשי האוניברסיטה.

ערב: טכס חגיגי בהשתתפות חברי כנסת ואישי ציבור. הרצאת אורח בנושא בטחוני. קבלת החלטות הכנס.

יום ב׳, כ״ה אב, 19.8 — סיור בירושלים.

בבוקר סיור באתרי הקרבות.

12.00 — תפילה חגיגית ליד הכותל המערבי.

4.00 — עצרת באולם קנדה באוניברסיטה העברית. ישא דברים: סגן ראש הממשלה. ברכות: נציגי התאחדות הסטודנטים בישראל.

6.00 — סיור בביתו של נשיא המדינה.

7.00 — סיום הכנס: סיור בגן הפסלים ומפקד באותו מקום.

„ושבו בנים לגבולם"

כנס בינלאומי של סטוד׳ דתיים

400 סטודנטים, רובם מאוניברסיטאות ארה״ב (מ־40 אוניברסיטאות), אנגליה, צרפת ויתרם מעשרות ארצות תבל, יגיעו ביום ששי הקרוב ה־16.8 לאוניברסיטה בר־אילן. הם יגיעו מקבוצים, מאולפנים ומאוניברסיטאות כדי להשתתף בכנס בין־לאומי של סטודנטים דתיים השוהים עתה בישראל. כנס ראשון מסוגו, שמטרתו להכין את הועידה העולמית הראשונה של ארגון הסטודנטים הדתיים היהודיים.

ואם מדברים על מטרות מציין הפרוספקט ארבע נוספות: 1) קשירת קשרים עם סטודנטים דתיים בחו״ל. 2) עדוד עליה. 3) הסברה בקרב הסטודנטים בחו״ל. 4) ונסיון ליצור מסגרת משותפת של סטודנטים מישראל ומחו״ל.

את המטרות האלה אותם הציבה לעצמה הסתדרות הסטודנטים, המארגנת את הכנס, עומדים להגשים בעזרת: תקציב של 20.000 ל״י, תכנית שאת פרטיה תוכלו לקרוא בעמוד זה, 400 משתתפים, מעט נסיון והרבה אהבה לדבר.

20 אלף ל״י: מאזן כספי של 4 ימים מרוכזים, שרבע מהם יוצא על הארוחות ויתרם: לפרסום, למשכורת העובדים והמדריכים ולשאר הוצאות. חלק מן התקציב מכסה האוניברסיטה, אשר מעמידה גם את מבניה ואת שרותיה לרשות הכנס ואורחיו, חלק אחר מכסה מנהל הסטודנטים; מרכז ההדרכה; ליד משרד ראש הממשלה תורם לכנס את הסיור לירושלים ומוסדות אחרים כמו מוסד הרב קוק, המרכז העולמי של הפועמ״ז ומחלקת הנוער והחלוץ בסוכנות היהודית מסייעים גם הם בתרומה חמרית ובעצה טובה.

אם יצליח הכנס יצמח מן ההכרות המשותפת גוף קבוע שמרכזו הסתדרות הסטודנטים, אשר יספק מידע לכל סטודנט דתי אשר יגיע לישראל הגם שלא ילמד ב„בר־אילן" ויסייע לו בצעדיו הראשונים בישראל. כמו־כן צפויה קריאה למוסדות המטפלים בעליה ובקליטה לשים דגש חזק על הסטודנטים הדתיים, שהם הפוטנציאל הבטוח ביותר לעליה מארצות הרווחה.

לבד מזאת יהיה בכנס דו־שיח בין הסטודנט הדתי הישראלי לבין עמיתו מן הגולה, תוצענה הצעות לפעילות משותפת, להגברת הזיקה ההדדית בין הסטודנטים. וכאמור, זוהי נקודת הזנוק של ארגון עולמי, אשר יתגבש משך השנה הקרובה.

בין הנציגים — שחלק מהם יחזור לארצו בתום חופשת הקיץ, חלק מהם ישאר כאן, בארץ, תקופה ארוכה יותר וחלקם נשארים בארץ ללמוד — מספר ניכר של סטודנטים הבאים ארצה ע״מ ללמוד ב„בר־אילן". משום כך טוענים אלה המקלים ראש בכנס זה כי הוא רק אחיזת עיניים, שכן הוא מצרף סטודנטים מחו״ל הנמצאים כבר בטפולם של מוסדות שונים במדינה. אלה הטוענים כך אינם שמים נגד עיניהם את מטרות הכנס בכללותם. המבט הכללי מציב את הסתדרות הסטודנטים בפני שליחות חדשה, שכנס זה הוא לה ראשית הדרך.

משתתפי הכנס יגורו באהלים, אשר יסופקו ע״י שלטונות צה״ל וחלקם ימצאו מקום לינה בפנימיות. ואם מדברים על משתתפי הכנס כדאי לציין גם את יתר הגורמים השותפים לכנס. התאחדות הסטודנטים הדתיים בישראל, התאחדות הסטודנטים בישראל, הקבוץ הדתי ועירית רמת־גן. גורמים אלה נוספים על המוסדות שהזכרנו לעיל. כשלשה חדשי עבודה הושקעו בתכנונו ובארגונו של המפעל. שלשה חדשי־עבודה של יו״ר הסתדרות הסטודנטים, איצ׳ו גולדשטיין, של הסיו״ר אברהם שטוב ושל יו״ר ועדת התרבות, ירחמיאל גלטר.

למן יום ששי ה־16.8 בשעה 4 לכשייפתח הכנוס ועד לשעה 8 בערב ב־19.8 יהנו המשתתפים מפירות ההכנה הממושכת ויחד עם זאת יכינו חדשי עבודה נוספים לפעולות מתמידות שהסתדרות הסטודנטים נוטלת על עצמה עם ארגון כנס זה. בירושלים — בר־אתון וסטריפטיז, בתל־אביב — בר־מינן, בטכניון — נשפי ערום, בבר־אילן: כנס סטודנטים דתיים.

הסטודנטים מוזמנים לטול חלק בכל ארועי הכנס.

בת־קול עתון הסטודנטים
אוניברסיטת בר־אילן

עורך: **אריאל רוזן־צבי**. מערכת: יוסף בן־מאיר, יצחק גולדשטין, הלל ויס, שולה לויטס, מ. מנחם, שאול שיף. גראפיקה: יוסי אבולעפיה. כתובת המערכת: אוניברסיטה בר־אילן, הסתדרות הסטודנטים, רמת־גן. טלפון 752658. המו״ל: הסתדרות הסטודנטים.

סודר במסדרת בייטל — נדפס בדפוס דניאלי, תל־אביב, טלפון 38443.

מחלוקת בועדה לבדיקת למודי־היסוד מעלה את השאלה:

לימודי היסוד לאן?

מר רפל, האחראי על למודים אלה, הודיע על כונתו להתפטר מתפקידו * ראשי המחלקות של לימודי היסוד נגד המגמה להקים מחלקה מיוחדת ללימודים אלה * שתי גישות שונות לדרך הלימוד של המקצועות ולארגונם.

מר דב רפל, האחראי על למודי היסוד באוניברסיטה, הודיע על כוונתו להתפטר מתפקידו זה. החלטתו זו נפלה לאחר ש־בישיבת הועדה ללמודי היסוד הובעה הסתייגות מן ההמלצות אותן הגיש לפני מספר חדשים לשם הכראתם של מקצועות החובה. בראש הועדה, ש־נבחרה ע"י הסנט, עומד הפרופ' י' אליצור וחברים בה גם שלושת ראשי המחלקות של מקצועות החובה (תנ"ך, תלמוד ופילוסופיה יהודית).

בישיבת הועדה, שהתקימה לפני כ־שבועיים, באו לידי בטוי שתי גי־שות שונות לדרך ההוראה של מק־צועות היסוד, ושלושת ראשי המחלקות הסתייגו מגישתו של מר רפל ומחלק מהמלצותיו.

מר רפל רואה לימודים אלה כמעצ־בים את השקפת עולמו של האדם (כפי שאמר בגליון 24 של „בת־קול") ומכאן שהם חייבים לענות על דרישות אלה. הגישה הראשונה גורסת לפי זה כי מקצועות היסוד חייבים לשמש מכ־שיר להשפעה דתית ולפיכך יש לב־נותם מראש מתוך תשומת לב לנקודה זו.

גישתם של ראשי המחלקות לעומת זאת קובעת, כי אסור שלמודי היסוד יהיו יוצאי דופן בלמודי האוניברסיטה וגם הם כמו כל מקצוע אחר הנלמד במוסד חייבים להיות על בסיס מדעי. כפי שאומר ד"ר גילת, ראש המחלקה לתלמוד: „למודי היסוד הם חלק אינ־טגרלי מן הלמודים באוניברסיטה, ו־כשם שהאוניברסיטה מטרתה להקנות ידע, מתודה ודרכי חשיבה לתלמידים הרי אלה הם בראש ובראשונה גם מטרות למודי היסוד. עלינו להקנות לתלמיד ידע והבנה בלמודי היהדות וראית הדברים מתוך פתיחות לגישות המדעיות ומכאן שהן המורים והן חומר הלמודים צריכים להיות מתוך גוון או־ניברסיטאי".

את האספקט החנוכי — שהגשה הרא־שונה תובעת שיהא זה הוא שינחה בראש ובראשונה את בנית מערכת למודי החובה — רואים ראשי המחלקות בלמוד כשהוא לעצמו, בהעמקה בחומר הלמודים ולא בהטפה או בהשפעה אשר יתלוו ללמודים.

לשתי גישות מנוגדות אלה תוצאות שונות גם לגבי בחירת סגל המרצים של מקצועות אלה. אלה הדורשים מ־מקצועות החובה למלא פונקציה של מכשיר מחנך מעדיפים מורים בעלי רקע פדגוגי על חוקרים ואילו הגשה האחרת, כפי שמביע אותה הד"ר גילת, טוענת כי: „קנה המדה לבחירת מורה ללמודי היסוד הוא קנה מדה לבחירת כל מורה אחר לאוניברסיטה, המורים חייבים להיות בעלי השכלה אקדמית, אלא שאדם צריך להיות מוכשר ל־הורות בצורה מענינת".

במחלוקת זו באה למעשה לידי בטוי מחלוקת יסודית הרבה יותר לגבי אופיה של האוניברסיטה. הועד המנהל, למשל, דורש התערבות גלויה הרבה יותר הן ע"י המרצים והן בחומר ה־

ד"ר י. גילת, ראש המח' לתלמוד „למודי היסוד — חלק אינטגרלי"

למודים הנלמד לצד ההשפעה הדתית האקטיבית. חלק מן המרצים טוענים שאין לדרוש מהם את שאינם מסוגלים לעשות. לענין ההשפעה הדתית יש צורך בכלים אחרים ולא מקצועות ה־יסוד ולא חומר הלמוד יכולים לשמש מכשיר למטרה זו. „למודי היסוד לא יפתרו את הבעיות הדתיות של האונ'" אומר ד"ר גילת „ככל שמעמיסים עליהם תפקידים גדולים יותר נתאכזב יותר. צריך להגדיר את מטרותיהם המצומצמות ולאור זה לדונם. החנוך הדתי יכול להעשות בכל המקצועות ואין זה תפקידם של שעורי היסוד בלבד. שעורים אלה הם חלק אינטגרלי מן הלמודים באוניברסיטה ולפי זה יש להרכיבם".

תכניתו של מר רפל, אותה הבאנו

(המשך בעמ' 8)

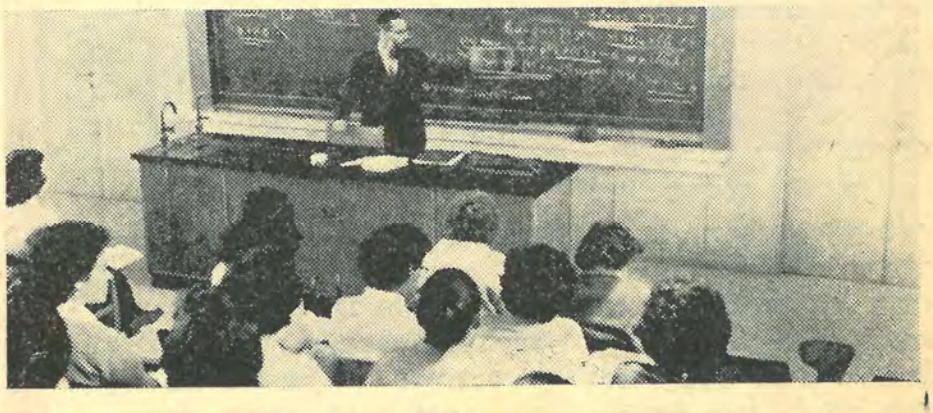

"גן ילדים פרוע"

מול

חממת זקנים מאובנת

על הצעירים במפלגה הדתית־לאומית ועל מאבקם

„גן ילדים פרוע" וביטויים עולבים אחרים היו מנת חלקם של צעירי המפד"ל, המש־תייכים ל„חוגי הצעירים", בשעה שניסו להרים יד על המנגנון המאובן של המפד"ל. הנזיפות נוסחו בחריפות רבה ע"י מנהיג המפלגה ופרצו לרווחה את השער בפני הסתערות עסקנים המיועדת להכשיל את פעולתם של הצעירים.

היה זה אות מפורש מ„פי הגבורה" ואנשי הקסטל צהלו ושמחו. מאז ומתמיד רגילים מנהיגי המפלגות ואנשי הצמרת שלהם לחפות על מחדליהם או לסתום את פיות המתנגדים בהטפות מוסר ובאיומים. הת־מחות בשטח זה רכשו מנהיגי המפלגות הדתיות וזאת בשל רגשות הפטריארכליות העזים שהם רוחשים כלפי הציבור המונהג על־ידם ובעיקר בשל העברת עקרונות־מחשבה דתיים למשור הפוליטי. דהיינו: החלפת המשמעת הדתית של קהילת מא־מינים במשמעת סיעתית ומפלגתית. משום כך נתן למצוא מקבילות, מבחינה מטרי־אלית, (להבדיל מן הבחינה הפורמאלית) בין אופן הניהול של מפלגות דתיות לאופן הניהול של מפלגות קומוניסטיות. עם כל המוזרות שבהשוואה כזו אין היא מפתיעה ולו רק בשל הדוגמטיות המשותפת לכל דוקטרינה.

משום כך, רגישה הצמרת לכל תנועה חשודה המלווה את ענפי העץ המפלגתי. התנגדות סמויה או גלויה היא בבחינת מעילה בקודש וע"כ נדונה, כמובן, לה־טפות מוסר ולאיומים. לא רק שתהום פער־רה בין גישה כזו לתפישה בריאה של דמוקרטיה, אלא שהיא גם שוללת את המבנה שעליו עומדת המפלגה. מכאן אתה למד גם על סיבת הרתיעה מכל פרסום שמסתנן החוצה ואינו עונה לקו הרשמי. פרסומים כאלה זוכים מיד להתקפות באמ־צעות פגזי המלים „חלול ה'", „כבוד הדת" ודומיהם.

כל עסקן מוריד את השפה מנכסיה, אך אנשי המנגנון של המפלגות הדתיות מצי־גים אותה ערומה. הביטויים הרוויים מש־מעות דתית עמוקה ומציינים אמת מסויימת הופכים לאבני בליסטראות פוליטיים וכלי־משחק סיעתיים ואינם משרתים עוד אמת פנימית עמוקה, אלא רוב של מצביעים בלבד. כך אתה מוצא פגזי־מלים במקומה של השפה.

אין ספק שהצעירים לוקים ברבים מן הנגעים נגדם הם לוחמים. הם אינם מצליחים לשכנע כי מגמותיהם שונות ב־אופן מהותי מן המגמות של אלה בהם הם מידים אבנים. המלחמה המתנהלת על־ידם היא מלחמה על צורה ולא על ודרך ואין הם מצליחים לעורר אמון כי יש בידם נוסחה לאלטרנטיבה.

למעשה, הכל מתנבאים באותו סגנון. את שצועקים הצעירים בקול גדול, לוח־שים האחרים בדממה דקה. יתר על כן: במומים, שניתן למצוא אצל העסקנים מן השורה, לוקים גם הצעירים. משום כך מתנהלת המערכה, לכאורה, בין שני נצי־גים של „משטר" קיים — שלא הוכיח את עצמו.

אלא, שכאן חייבים להניח את הקו המ־אבחן. עצם העובדה שהצעירים מפרשים בגלוי את הנלחש בדממה יש בה נסיון לפרוץ את מעגל ההשתקה המשתק את הפעולה והמוסיף לנוון את המאובן. המ־עצור הוא, שגם הם פוזלים אל חלוקת השלל ומשום כך כושלים במחצית הדרך, מאבדים את כל האפקט ומפסידים את המערכה, שכן שוב חוזרת התמונה של התגוששות בין שני נציגי המצב־הקיים.

הצדקה מסויימת לדרכם ניתן למצוא בכך שהנסיבות הן המביאות את כלי־המלחמה שלהם לשדה הקרב של האינ־טרסנטיות ושל המאבק על שליטה.

את נקודת המוקד של הכשלון אני רואה בעובדה, שגם הצעירים אינם מודעים את תכלית מאבקם. הם עצמם אינם מעריכים כדבעי את מה שמסתתר מעבר לקדמת וכוחי הסרק על המנגנון. וזוהי להם אחת מנקודת התורפה העי־קריות. שכן אין זו מלחמה ביולוגית, הגם שמנסים להציג אותה כך ולצעירים בשל העדר המודעות של מאבקם קשה לעצור את האיל הזה המנגח בחומתם. כאן גם הסטיה המסוכנת מן הדרך האמיתית, שהיא התנגשות 2 תפישות של מציאות חיים. תביעתם האמיתית של הצעירים היא לבדוק מחדש את דרך ארגונו של הציבור הדתי ולנתץ לא רק את המסגרות המאובנות אלא לסקור באופן יסודי את התוכן. הם קוראים תגר על אמיתות שלבשו איצטלה של כותל המזרח בחייו של הציבור הדתי ודורשים את בדיקת הנוסחאות הקיימות, שמצאו להם מקלטים נאים וציוריים במלי־צות ערבות לאוזן, וזאת עם כל המסקנות המתבקשות מבדיקה אשר כזו.

אלא שהם עצמם, הגם שזוהי למעשה מלחמתם, נסוגים לעמדות שבהן מתחפרים אלה שנגדם הם יוצאים ובכך הופכים שותפים להם, מאבדים את היעד האמיתי וממילא יוצאים מפסידים, שכן בסיטואציה כזו אכן אינה נוצרת התנגשות מפרה, אלא ריב עסקנונים ביולוגי. וזהו המצב הקיים ולכן נוצר הדמוי השלילי של הצעירים. למשל, במאבקם האחרון הם שגו שוב בכך שלא הבינו את הצעד שעשו. הבחירות היו רק עילה נוחה לפתוח במערכה, ולא היעד האמיתי שהסתערו עליו לכבשו לכשעצמו. אילו הבינו זאת היו נמנעים מלהכנס לויכוח עניני על אמצעי־טכסיסי.

מלחמה של צעירים בזקנים אינה מל־מדת עדיין על מהות המאבק ואינה קו־בעת את ערכיו (דהיינו: כאילו, צעירים — חיוב, זקנים — שלילה), אך במקרה דנן מיצגים הצעירים אמת־חיים שונה בתכלית ורק להם הסכוי שעוד יבינו את שהם לוחמים למענו ויצליחו להתנער מן הסי־טואציה שבה הם נתונים יחד עם כל הממ־סד הדתי. משום כך למרות שאין הם כצעירים, במלחמתם הנוכחית, מיצגים את הטוב הריהם מציעים לפחות את הסיכוי. במצב בו אנו נתונים אין זה דבר קל ערך.

ומכיון שהמטרות משותפות הם והמפריד בין הצעירים עצמם הוא רק מינוחים סמנטיים או תפישה מסולפת של המאבק (וע"כ אומרים מי שאינם משתיכים על חוגי הצעירים, אם זהו מאבק בין פלגים של מצב קיים מוטב לנו להשתייך על רוב ולא על מעוט) הרי רק ליכוד כללי של כל הכוחות והליכה משותפת לבהירות הפנימיות עשויות לממש את הסיכוי. ליכוד כזה עשוי נטרל את כל המגמות השליליות הנקרות בדרכם (עליהם הצבעתי לעיל), ו־עשוי להזיז אל השוליים את האנשים

(המשך בעמ' 8)

שכפול

מפעל השכפול הוא לא סתם ועדה הוא מפעל. משום כך כדי לברר את הפרטים ולספק מידע לסטודנט, יש צורך לנהוג כלפיו גם כאל מפעל רווחי ולא רק כאל ועדה המספקת שרותים.

על כן שאלנו את יו"ר המפעל, אברהם אולמן, על תחומי פעולתו.

מהו מחזור הכספים של המפעל?

— מפעל השכפול הגיע עד כה למחזור כספים של כ־120.000 ל"י. מהם 47 אלף ל"י חובות ו־24 אלף ל"י יתרות בבנקים. יש פער תשלומים של 4.000 ל"י אותם ביקשתי מהסתדרות הסטודנטים. בהמשך החופש יש מחזור יומי בסך של כ־300 ל"י.

— מהי ההערכה בתחום זה לקראת השנה הקרובה?

— הערכת מחזור הכספים לשנה"ל הבאה קשורה קשר ישיר והדוק עם מקומו, צורתו, שכלולו וענפיו של מפעל השכפול. הערכתי היא כי אם תוכניות ההרחבה תבוצענה בזמן החופשה כפי שתוכנן נגיע למחזור גדול מ־300 אלף ל"י ואם תגמר בניתו של המקום החדש לקראת סוף שנה"ל הבאה ניתן לצפות לתנופת יתר בפתוח המפעל.

— מה נעשה כדי לשנות את מיקומו של מפעל השכפול?

— המפעל שוכן במקום, אשר לכל הדעות אינו מתאים לתפקידו. לא נוכל בשום פנים להשאר במקום זה, ואין להעלות על הדעת שלילת המקום שהובטח למפעל השכפול, היינו המועדון הנוכחי של הסתדרות הסטודנטים. ברור לכל מי שמתענין בדבר כי אין סיכוי לקבל מקום אחר, ובמשך השנים הקרובות לא יבנה מקום מיוחד למפעל השכפול. אי לכך ובהתחשב בגדול מספר הסטודנטים שיגיע לכדי 5.000 בעוד שנתיים אין מנוס מההעברה.

נערכה פגישה בין חברי הועד המנהל להנהלת האוניברסיטה בהשתתפות ה־אדריכל אלחנני והוחלט להגדיל את המקום הנוכחי כדי לאפשר פעילות סדירה בשנה"ל הבאה.

— אולי תמנה מספר החלטות שנתקבלו בישיבת הועד המנהל של השכפול?

— בישיבה האחרונה, שנערכה משך יום שלם נתקבלו מספר החלטות:

1. לאשר מכירות בתשלומים.
2. לבטח את המפעל ב־25.000 ל"י.
3. לבקש מהאוניברסיטה שמוש במכונות השכפול שלה בשעות הערב.
4. לקראת שנה"ל הבאה ומתוך ראיה לעתיד, הבאתי בפני הועד המנהל של מפעל השכפול הצעה חדשה למנוי עובדים. זבן במשרה מלאה שימלא תפקיד של מנהל פנים ומנהל מכירות ו־2 זבנים בחצי משרה (קופאים) שיעבדו לפי שעות.
5. לנקוט באמצעים חריפים נגד מחלקת הרכישה של הספריה על מנת להגיע למצב שבו מפעל השכפול יהיה ספק יחיד ובלעדי של הספריה.
6. לדרוש מהנהלת האוניברסיטה העברת כל הדפסותיה ושכפוליה דרך מפעל השכפול. וכ"כ לגבי מחברות לבחינות.
7. להגדיל את שעות המכירה: המפעל יפתח ב־9.30 ויסגר ב־16.30. העובדים יהיו במפעל מ־9.00 עד 17.00 כדי לארגן, לסדר ולנקות.
8. לברר פרטים על קנית מכונת מולטיליט.
9. לפתוח במפעלי החתמות: בקשר לכך אפשר יהיה לקבל כרכים משומשים של האנציקלופדיה העברית.

נוסף על כך ניתן יהיה לרכוש את כל הספרות המקצועית אשר תדרש לסטודנטים. הדבר התאפשר תודות לקשרים מוקדמים עם ראשי המחלקות והמרצים, אשר יעבירו את רשימות הספרים למנהל השכפול, ישראל שפירא, במשך תקופת החופש.

נשיאות

על שלושה דברים הסטודנט עומד: על התורה, על העבודה ועל גמילות חסדים. על התורה שוקדת האוניברסיטה וועדת התרבות, על העבודה — הועדה לעזרה עצמית ועל גמילות חסדים — ועדת הגמ"ח. הועדה מעניקה הלוואות ללא ריבית, בגבול גמיש למדי, של 300 ל"י לסטודנטים נזקקים.

מעתה ניתן לפרוע את ההלואות בתשלומים לשעורין בסניף בנק המזרחי ,אשר נפתח בבנין המנהלה החדש.

עד עתה צריך היה להתרוצץ מספר ימי עבודה כדי להשיג 100 ל"י; היום עליך: 1) למלא טופס בקשה אותו תמצא בהסתדרות הסטודנטים. 2) להופיע בפני ועדת הגמ"ח.

ותו לא. את השאר תעשה הועדה. ואם תופיע בימים שני ורביעי בין השעות 9.30—10.00 יודיע לך יו"ר הועדה, שלמה תורג'מן, אם בקשתך אושרה. את התשלומים תוכל לשלם, כאמור, בעת שהותך באוניברסיטה בסניף הבנק המקומי. שעות הקבלה המצוינות לעיל הן, דרך־אגב, גם שעות הקבלה הקבועות של הועדה.

בקופה נהנות עתה 60.000 הל"י מחופשה קצרה ועם ראשית השנה יצאו לנדוד לפי בקשותיכם.

נקודות זכות: בין טופסי ההרשמה הרבים מצוי גם אחד אשר מילויו עשוי לזכות אותך בהנחה בשכר הלמוד. סטודנטים רבים הזכאים לנקודות זכות כאלה לא טרחו למלא את הטופס בראשית שנה"ל האחרונה ורק באמצע השנה פנו לועדת הגמ"ח בבקשה שתמלא את אשר החסירו. הסטודנטים מתבקשים למלא את הטופס עם ההרשמה על מנת שלא יגרם להם חסרון־כיס. ועדת הגמ"ח לא תטפל כלל בהנחות בשכר למוד.

ערב הבחירות למועצת הסתדרות הסטודנטים מבטיחים לך כי הדגש בפעילות יושם הפעם על פעולות התרבות. בתחילת כל שנת פעילות חוזרים על ההבטחה שניתנה חודש לפני כן, אך בעת הסיכום לא נותר אלא למנות את הסיבות לכשלון ולהבטיח, כמובן, הגיגית כי הדגש בפעילות... וכו' וכו'.

השנה הצליחה ועדת התרבות להפר את החוקיות דלעיל והמחזוריות של פעולות התרבות תתנהל בדרך שונה בתכלית. אם אינך מאמין, קרא את הרשורות הבאות בהן מביאה לפניך הועדה חלק מן התכניות המצפות לך בשנה"ל תשכ"ט; מובטח לך כי תתיל להשתכנע שמשהו בכל זאת זז לאחר קריאה שניה תדע כבר בודאות כי השנה יהיה מה לעשות.

הפעולות יתרכזו במספר משורים, את המשור המרכזי, משור ההפתעה, נשאיר לדמיונך ולדמיוננו וע"כ נמנה רק את האחרים.

- הרצאות וסדרות של הרצאות בנושאים עיוניים, אקטואליים ודתיים.
- מספר החוגים, שהיה מצומצם עד כה יורחב ויתפשט גם לשטחים כמו: ידיעת הארץ, קרמיקה ואחרים.

בין החוגים הקיימים ימשיכי לפעול: להקת הרקודים, אשר תהפוך השנה ללהקה קבועה (עם סכויים טובים לנדוד קצת ע"פ הימים, דהיינו: דרכון, ויזה וחו"ל. רגע, ההרשמה עוד לא החלה, רק בתחילת שנת־הלמודים).

- תזמורת: שימו לב, לא רק חלילים. אין מקום ל־3500 סטו' בתזמורת, כיוון שכך החליטו שהתזמורת תורכב מכל כלי הנגינה. זו תהיה תזמורת מיוחדת במינה, שכן סטודנטים המעוניינים ללמוד לנגן יוכלו לעשות זאת במסגרת אחד החוגים שיקומו ליד התזמורת.

ההרשמה לחוגים אלה ולאחרים תתקיים בעת ההרשמה לשנת־הלמודים (נשכ"ט. כיוון שמספר המקומות מוגבל אתם מתבקשים להרשם בזמן המיועד לכך. רק כך מובטחת פעילות מתחילת השנה.

- מדרשה לאמנות. הסתדרות הסטודנטים מכירה בצורך להעמיק את החינוך האסטתי, במידה שהוא קיים, מסיבות שאין כאן המקום לפרטן, לקוי החינוך האסטתי במידה שהוא קיים, לפגם זה מנסה המדרשה לתת ראשית תרופה.

הגוף שיוקם יכלול מדרים לציור, לרשום, לצלום, לבימוי ולמשחק, למרסיקה ולאמנות שימושית. במסגרת המדרשה ינתנו שעורים ביסודות הכלליים של האמנות ובתולדות האמנות.

צוות של מורים מעולים, בהם מרצים ואמנים, יעמוד לרשות הסטודנטים.

רק לשם הדגמה: קורס הציור הוא מגמה דו־שנתית ומסגרת הלימודים כוללת: צורה וצבע, ציור דו־ממדי ותלת־ממדי, תולדות הציור וכיוצא באלה. במסגרת דומה יתנהל גם החוג לצילום. על מוסיקה כבר דיברנו. תוסיפו עוד לימודים תיאורטיים והמסגרת תושלם.

לא שכחנו גם את החוג הדרמטי. אתם מוזמנים.

לכל בעלי הכשרונות יש הזדמנות להוכיחם ולפתחם, לנעדרי כשרון מקום בו יוכלו ללכלך נייר ולהרוס בדים על־חשבון הברון ואולי גם לגלות איזה ניצוץ חבוי של כשרון שמשום

מה קרה, מה ק

איך להפיק את מלא התועלת מהס

ספורט

„ספורט זה לא הובי, ספורט זה בריאות". הפתגם לקוח מאוצר אמרותיה של יו"ר ועדת הספורט, מלכה בן־לוי. משום־מה לא היתה השנה הענות גדולה לסוג זה של פעילות — ספורט הדגירה היה נפוץ הרבה יותר.

כיון שכך הרחיבה ועדת הספורט את תחומי הפעילות. יחד עם זאת נוסף גיוון ואפשרויות הבחירה גדלו.

ממה תוכל לבחור? רשימה מפורטת לפניך:

כדורגל: הנבחרת פתחה את העונה ברגל שמאל, אך לאחר הצטרפותו של זאב זלצר כמאמן הקבוצה, עלתה הקבוצה על דרך המלך וניצחה את קבוצת עובדי מס הכנסה 2:0. יש לציין שקבוצה זו התמודדה בגמר הגביע למקומות עבודה.

קבוצת הכדורגל תצא בתחילת השנה לסיור באירופה.

כדורסל: הוקמה קבוצה בליגה ג', הקבוצה מתאמנת בימים ב' וה' בשעה 19.00 בהדרכתו של משה דוידובסקי.

הקבוצה הופיעה השנה בליגה למקומות עבודה ותפסה מקום במרכז הטבלה. הקבוצה תצא בסוף השנה לסיור באירופה.

כדורעף: פעילות הקבוצה היתה חלקית. הסיבה: השחקנים לא באו לאמונים. הקבוצה השתתפה בליגה למקומות עבודה.

בשנה הבאה יאמן את הקבוצה יהודה שפיצר. שחקן לשעבר של „אליצור" ת"א. ימי האמונים ב' וד' בשעה 6—8 בערב.

השנה תוקם גם קבוצת בנות בכדורעף.

המעוניינים ירשמו במשרדי האגודה, בימי ההרשמה.

טניס שולחן: הקבוצה השתתפה בליגה ב' של ההתאחדות לטניס שולחן ותפסה מקום שלישי בטבלה. קבוצה שניה השתתפה בליגה למקומות עבודה ותפסה מקום במרכז הטבלה.

מועדון טניס השולחן יעמוד לרשות הסטודנטים במשך כל השבוע. כדורים

אורה, מה יקרה

הסתדרות הסטודנטים בלי להתאמץ

מה לא בא עדיין לעולם.

● מועדון הסרט הטוב: אחת לשבוע, באודיטוריום, על מסך רחב, מביטב הסרטים, במחירים: אל תשאלו? בואו!

● ערב שירי עמים: גם תכנית זו תתקיים אחת לשבוע ותוקדש להופעת אמנים, ללימוד שירים חדשים ולשירה בציבור.

● ערבי מחלקות: המחלקות השונות באוניברסיטה, בשיתוף עם הסתדרות הסטודנטים תקיימנה תכניות מיוחדות לתלמידי המחלקה. הרצאות אורחים בנושאים מקצועיים ולא־מקצועיים, ערבי הווי מחלקתיים וערבי שאלות ותשובות, כשהסטודנטים שואלים והמרצים משיבים, מצפים כבר לסטודנטים.

זהו נסיון ראשון לארגן תכניות במסגרת מחלקתית. תכניות שחלקן תוקדשנה לברור סוגיות בתחום הלימודים, שאינן נלמדות באוניברסיטה, ולבירור נושאים אחרים וחלקן לפעולות חברתיות.

● צהרי יום ד': אחת לשבועיים, ביום ד' בשעות הצהריים תתקיים הרצאת אורח באודיטוריום. בעת ההרצאה יופסקו הלימודים. מסגרת זו תיוחד לבירור בעיות דתיות.

● טכסים ועצרות: ערבי חגים ייוחדו להרצאות על משמעות החג ולימוד הלכותיו. ימי זכרון ואבל לאומיים וערבי חגים לאומיים ידעו עצרות וטכסים בהתאם לרוח היום.

● „בת־קול" בע"פ: אחת לחודש תערוך מערכת „בת־קול" את העיתון בעל־פה ולפני הסטודנטים. התכנית תערך במתכונת העיתון ותכיל תכניות בהתאם למדורים השונים.

● שבתות הווי: מוסד, שהפך קבע באוניברסיטה. השנה יתקיימו מספר גדול יותר של שבתות וחלק ניכר מהם מחוץ לכתלי האוניברסיטה. כל שבת תיוחד לנושא מסויים.

● נשפים: הנשפים, שהיו עד עתה מרכז פעילות התרבות, נדחקים לשולי התכנית התרבותית. שלושה נשפים גדולים יתקיימו במשך שנת הלימודים הקרובה. נשף הפתיחה, נשף פורים ונשף הסיום.

● פעולות תרבות לסטודנטים מחו"ל: הפעולות, שלא תהיינה במסגרת הפנימית של בני חו"ל, והן החלק הניכר של הפעולות, קוראות לציבור הסטודנטים להשתתפות פעילה. יזומנו חוגי־בית בבתי סטודנטים ויתקימו הרצאות משותפות ודיונים משותפים. זוהי תרומה דלה ונעימה לקליטת עליה.

● פורום: במידה ותהיה הענות, יוקמו חוגי דיונים, אשר יעסקו בנושאים פוליטיים, חברתיים ודתיים. בראשית כל דיון כזה תתקיים הרצאת אורח מפי מומחה לנושא וכן יושמעו הרצאות רקע.

מסתבר, אם כן, שאפילו הסטודנט החפשי, שחשק גדול ללימודים אין לו, לא ישב בטל. הרעיונות גדולים. התכניות ענפות, לכם אין מה לעשות מלבד להשתתף באופן פאסיבי ולעתים תדרש גם השתתפות אקטיבית. בתקופה של מרד־סטודנטים אין זו דרישה מוגזמת.

כל בעלי ההערות והנרשמים מתבקשים לכתוב ליו"ר ועדת התרבות, ירחמיאל (ירח) גלטר, הסתדרות הסטודנטים.

עבודה

עבודה מי יודע? עבודה אני יודע.

על השאלה, אשר כל סטודנט שואל את עצמו השכם והערב, ענה רכז העבודה, אשר שחם, שפועל במסגרת הועדה לעזרה עצמית.

מה יודע רכז העבודה? שעורי עזר, הדרכה, הוראה, עבודות שונות באוניברסיטה (ספריה וכו') ומשרות אחרות. הוא מוכן למסור על כל אלה לסטודנטים בשעות הקבלה שלו בימים א' ב' ג' ו־ד' בין השעות 2—4 אחה"צ במועדון הסטודנטים.

תשובה על השאלה דלעיל יכול להשיב גם פקיד לשכת העבודה ברמת־גן. מה פתאום? השנה נעשה הסדר מיוחד לפיו יעסוק פקיד מיוחד בימים א' ו־ג' בשעות 8—9 בעניני סטודנטים הלומדים באוניברסיטה שלנו ו־ימציא להם מקומות עבודה מתאימים. החל מה־1.9.68 ישב פקיד לשכת העבודה במשרדי הסתדרות הסטודנטים אחת לשבוע. הודעה מתאימה תפורסם.

מה שנדרש מכם, מלבד הצורך לסור אל רכז העבודה, הוא:

1) לגשת למקום העבודה המוצע במהירות האפשרית.

2) לבצע את המוטל עליכם כהלכה.

3) אם אין העבודה המוצעת לכם מתקבלת על דעתכם להודיע על כך מיד לרכז העבודה ע"מ שזה ישלח סטודנט אחר.

4) אם העבודה תואמת את דרישתכם להודיע לרכז העבודה כי קבלתם ו־התקבלתם.

רק כך יש סיכויים שגם בשנה הבאה תהיה לכם ולחבריכם עבודה מתאימה.

לתקופת החופש הושג הסכם עם התאחדות הסטודנטים הארצית, המאפשר לכל סטודנט לפנות לרכז העבודה של אגודת הסטודנטים באוניברסיטה הקרובה למקום מגוריו.

לא רק עבודה יודע יו"ר הועדה לעזרה עצמית, יעקב רגב. עזרה עצמית כוללת גם דיור והשגת הנחות לסטודנט.

דיור: במשרד ההסתדרות מצויה חוברת המכילה מספר רב של דירות פנויות העומדות להשכרה לסטודנטים במחירים נוחים הסבירים גם לכיסו של מי שאינו יכול לשכור לעצמו וילה בסביון. הדירות כולן נבדקו ונמצאו מתאימות. אנו ממציאים החוברת לכל דורש תמורת הפקדת ערבון בסך 5 ל"י אשר יוחזר עם החזרת החוברת תוך 48 שעות מיום קבלתה. כל יום של אחור יתבטא לא רק בנזיפה אלא בלירה אחת פחות. אם שכרת דירה מתוך הרשימה, הודע לנו ע"מ שלא יטרידו את בעלי הבית שלך עשרות סטודנטים נוספים, אשר לא יידעו כי זו כבר נשכרה על ידך. הודעתך פרושה מחיקת הדירה מן הרשימה ומניעת התרוצצות מיותרת מחבריך.

על רשימה זו נוספת רשימת סטודנטים המחפשים שותפים לחדר המצויה גם היא באותו מקום בו מצויה הרשימה הראשונה, אשר תמצא במשרד ההסתדרות החל מ־15 באוגוסט.

הנחות לסטודנטים: למעלה מ־500 ל"י הוצאו על מכתבים למפעלים ולבתי־עסק על מנת שתהנה מהנחות שכולן יחד לכולנו יסתכמו אולי אף פי 500 מאותם 500 ל"י שהוצאו על ידינו.

250 תשובות חיוביות כבר נתקבלו ובהם הנחות מ־10% עד 40%. הרשימה המלאה תצורף לידיעון, אשר יוצא לאור במשך החופשה ויופץ בין הסטודנטים. את ההנחות ניתן יהיה לקבל ע"י הצגת כרטיס הסטודנט.

שאלנו אחד מי יודע וקבלנו תשובות לשלושה מי יודע. אכן זוהי עזרה עצמית.

פנים

לא תנום ולא תישן ועדת הפנים. בבחינות היא עומדת על המשמר, בעת ההרשמה היא בכוננות מתמדת ובזמן הלמודים משתדלת היא להפעיל טפול מונע. וכשזה לא מצליח מטפלת בשפע של תלונות.

היתה זו הועדה, אשר הביאה לפני המזכירות האקדמית את תלונותיכם על צמצום תקופת הבחינות ובזכות השתדלותה נעתרה המזכירות האקדמית והאריכה את מועדי הבחינות ב־9 ימים. היה זה יו"ר הועדה, ערן לויזון, יחד עם חברים נוספים אשר טרחו ועבדו שנויים רבים במערכת הבחינות לבקשת הסטודנטים. אך לא רק על השגים במשור האקדימי גאותה של הועדה. את שכר הדירה בפנימיות, ששלטונות האונ' רצו להעלותו לסך 450 ל"י לשנה, הצליחו להעמיד על סך 250 ל"י בלבד וכן הושג הסדר לפיו ישארו הסטודנטים בחדריהם בפנימיה עד תום תקופת הבחינות. ואם עוסקים בפנימיה יש לנו ידיעה מעודדת: סטודנט הגר בריחוק מקום מן האוניברסיטה ואשר בקשתו להתקבל לפנימיה נדחתה, (למרות שזכותו קיימת) זכאי לקבל עזרה כספית מן האוניברסיטה.

השנה הנהיגה המזכירות האקדמית שפורים ניכרים במגמה להקל על הסטודנטים את ההרשמה ולהפחית את הלחץ בימים המיועדים לכך. 1) כל הסדורים הפורמלים (תשלומים ומלוי טפסים) ייעשו דרך הדואר — לפני ההרשמה. 2) הוגדלו ימי ההרשמה. בימי ההרשמה ינתן יעוץ לסטודנטים נרשמים בהסתדרות הסטודנטים. לקראת השנה הקרובה תפעיל הועדה את זרועותיה לשפורים במזכירות האקדמית, לשנויים בתקנון הב.א., לשפורים בארגון המסעדה ועוד.

אמנים

ורקטות להשיג במשרדי האגודה.

בראשית השנה תתקיים אליפות הסטודנטים באוניברסיטה.

שחמט: בתחילת השנה התקיימה אליפות האוניברסיטה בשחמט. השנה היתה ההשתתפות דלה ביותר. בראשית השנה הבאה תתקיים אליפות הסטודנטים בשחמט. וכן יתקיימו משחקים סמולטניים עם אמנים ואמנים בינלאומיים. כלים ולוחות אפשר להשיג במשרדי האגודה.

התעמלות: השנה יחלו אימונים בהתעמלות באולם ההתעמלות בקרית־אונו. האימונים יתקיימו בימי ב' בשבוע בשעות הערב. המאמן הוא מר גרייסמן. מקצוע זה כולל גם אתלטיקה קלה.

טניס: אימוני הטניס יתקיימו בשנה"ל תשכ"ט במגרשים המיועדים לכך בקרית־אונו. האמונים יתקיימו בימי ב' 1—11, ה' 6—8 בערב. הקבוצה תתאמן בהדרכתו של מר גרייסמן.

שחיה: השנה תפתח האגודה סקציה לשחיה. האמונים יתקיימו במשך כל השנה בערבים בבריכה המחוממת של „אילנשיל פוליו" ברמת גן.

תאורגן הסעה מהסתדרות הסטודנטים. המאמן הוא מאמן אילנשיל פוליו.

מפעלי אס"א: ארגון ספורט אקדמאי (אס"א) יערוך שלושה מפגשים, אשר ישולבו במסגרת ימי הספורט של האגודות. המפגשים ייערכו בירושלים, בת"א ובטכניון בחיפה.

כמו־כן מתארגנות קבוצות לג'ודו, בייסבול ורוגבי.

ההרשמה לקבוצות הנ"ל במשרדי האגודה, בימי ההרשמה. סטודנטים הרוצים להצטרף לקבוצות הכדורסל וטניס השולחן ימציאו שתי תמונות ומסמך מזהה במקומות ההרשמה, בכדי שיוכלו לרשמם לליגות השונות.

כן יתקיימו אמונים, והקניית יסודות המשחקים השונים ע"י מאמנים בכירים. בגדי ספורט ונעלי ספורט אפשר להשיג במשרד במחירים מוזלים.

השתתפות הסטודנטים במפעלי אס"א דורשת השתתפות כל סטודנט ב־1 ל"י לחודש.

הדל עדלה

„התנפלות" כזו של סטודנטים מחו"ל לא ידעה המדינה מזה זמן רב. אתה פוגש אותם בכל מקום; על שפת הים, בטיולים ברחבי הארץ ובעיקר — באוניברסיטאות. לא אחת נדמה לך כי בחו"ל אתה נמצא; השפה האנגלית שולטת בכיפה, מכנסי הברמודה הלא-ארוכים והלא-קצרים המזכירים לך את „מכנסי זלמן" מעוררים חיוך, ומעל הכל — כמעט ואינך פוגש ישראלים באוניברסיטאות. בירושלים, למשל מרננים כי כל המישי בעיר הנו ...ישראלי.

הסתערות כזו, אך בממדים הרבה יותר קטנים, היתה קיימת גם בשנים עברו. אולם עתה, בשנה זו, החיקוף הגדול מעמיד בעיות רבות ואתגרים לא מעטים.

— כתב: מנחם מיכלסון —

בבר אילן, למשל, יעברו בתקופת הקיץ קרוב ל־600 איש. רובם ככולם סטודנטים מחו"ל ומעוטם מורים ישראלים השוהים פה לתקופה קצרה של השתלמות. חלק מן הסטודנטים הזרים עושים בבר אילן את הסאמר סקול והם: סטודנטים מ־ארה"ב, קנדה ואנגליה. בששת השבועות האלה נתון ראשם בקלחת לימודים במקצועות מדעי המדינה, לימודי היהדות, סוציולוגיה, ספרות עברית ועברית.

להתבשם מן האוירה

מה זה נותן להם?

אומר הרב שינדלר, דיקן הסטודנטים: „סטודנטים אלה, שמספרם מתקרב למאה, זוכים ב„נקודות זכות" הנחשבות להם ב־בואם חזרה לארצותיהם וכהמשיכם שם את לימודיהם. כמובן, שאם הם מחליטים להשאר כאן ולהמשיך ללמוד ב„בר אילן" נקודות אלו באות בחשבון".

אך נקודות הזכות הינן רק חלק קטן ממה שזוכים הסטודנטים הזרים הנמצאים כאן עתה. הם זוכים לטיולים ברחבי הארץ, הרצאות בנושאים רבים ומגוונים והיכרות עם הנוער הישראלי אשר מעשיו במלחמה הרשימו אותם כל כך.

נוסף לבי"ס הקיץ יפתח בקרוב אולפן בו יטלו חלק כ־120 סטודנטים, אשר רובם הגדול ימשיך בשנה הבאה בלימודיו ב„בר אילן".

גם באוניברסיטה בירושלים קיים בי"ס קיץ ואולפן למתעתדים להמשיך בלימודיהם בשנה הבאה. את שני הנושאים האלה מרכז דיקן הסטודנטים באוניברסיטה ה־עברית הד"ר יחזקאל כהן. הוא מספר על הדרך הפורמאלית לקבלת סטודנט לקורסי הקיץ, אשר תחילתה בהודעה בחו"ל על פתיחת קורס הקיץ והרשמה דרך שוחרי האוניברסיטה. מסתבר שקרוב ל־90% מן הנרשמים הם אמריקאים. מן הנרשמים דורשים עבר של שנה אוניברסיטאית אחת לפחות.

המטרה בבר אילן ובירושלים זהה: להביא את האנשים על מנת שיתבשמו מ־אוירה של א"י ומאוירה של האוניברסיטה.

אומר הד"ר כהן: „אצלנו, בקורסי הקיץ עיקר העקרים הוא הלימודים. מאחר ושבוע הלימודים נמשך רק חמישה ימים הרי שיש לס' החוצלארצים יומיים בשבוע לסיור בארץ כאשר אנו מספקים להם חומר ואינפורמציה על סיוריהם. ואילו לבודדים — שאינם מאורגנים — אנו מספקים מדריך שיסייע להם. משתתפי הקורס לארכיאו־לוגיה זוכים להכיר את הארץ תוך כדי סיורים לימודיים. חלק גדול מן הסטו' בא זמן מה לפני תחילת קורסי־הקיץ ומאז הוא הכפיק לסייר בארץ זמן לא־מועט".

מכל מקום, בירושלים עצמה יש להם אפשרות לסייר ולהכירה על בוריה שכן, יום הלימודים נמשך שש שעות.

לגבי הסטודנטים המשתתפים בקורסי הקיץ לא נערך נסיון מיוחד לקשור קשרים אמיצים בינם לבין הישראליים. שכן, לדעת הד"ר כהן, זו תקופה קצרה מדי מכדי לקשור קשרים של ממש, וכן עקב העובדה שהסטודנט הישראלי אינו נמצא כעת בין כתלי האוניברסיטה ואם בכל זאת הוא נמצא, הרי שאז דאגותיו סובבות סביב הבחינות.

300 חדשים

מוסיף הד"ר כהן: „אנו נותנים לסטודנ־טים הזרים להתרשם בעצמם ללא כל הסברה והכוונה מצידנו. התגובות לקו מחשבה זה הן חיוביות מאוד. הם מתרשמים מהמקום — ירושלים, ומרמת הלימודים באוניבר־סיטה".

על אף שהתוצאות מורות כי לא רבים מן הסטודנטים, שהשתתפו בקורסי הקיץ, חוזרים לכאן ללימודים זמן מה לאחר מכן, הרי עומדת האוניברסיטה העברית בפני „התפוצצות" באשר בשנת הלימודים תשכ"ט יהיו בה 2000 סטודנטים זרים, מתוכם כ־1600 חדשים (לעומת 1400 ס"ה השנה).

בבר אילן, למשל, פסקו כבר המישה מבין המשתתפים בקורסי הקיץ כי ההלטתם נחושה להשאר בארץ ולהמשיך באוניבר־סיטה את לימודיהם וזאת — על אף שלא תכננו ענין זה טרם בואם.

מדגיש הרב שינדלר: „איננו מכטיחים להם הרים וגבעות. אנו מספרים ומציגים כל מה שיש לנו כאן. איננו מסתירים קשיים. אנו מסבירים האפשרויות שישנן כמו כן אנו מדגישים בפניהם שעולמו של הסטודנט הישראלי והסטודנט בארץ שונה תכלית שינוי מעולמו של הסטודנט בחו"ל. חלק מהם מתאכזב כאשר הוא נוכח לדעת שאין אצלנו פולחן ל.ס.ד. ואין אורגיות פרועות ומסיבות חשק".

מדוע הם באים? מה מריץ אותם מסיר הבשר אל ארץ קטנה זו?

הרב שינדלר: „מדוע הם באים? לפני שאענה על זאת, כדאי אולי לציין שהשנה נקבל קרוב ל־300 סטודנטים חדשים מ־חו"ל.

ובכן, עד כמה שעמדתי על בעיה זו נוכחתי לדעת כי רבים מהם באו בעקבות המלחמה. כלומר, כאלה שלא חשבו לפני המלחמה לבקר כאן, הגיעו עתה. הם מר־גישים חובה פנימית להיות כאן ולראות את הארץ.

סיבה נוספת — הם מחפשים ערכים ו־אתגרים חדשים. אתגרים שבארה"ב אין להם. בארצם משתלטת השגרתיות על הכל ואילו כאן חפצים הם להשתתף בשמחתה ולעתים בעצבונה של המדינה.

קרוב לתשעים אחוז מבין הסטודנטים הזרים, שנרשמים לשנה הבאה לבר אילן, סיימו בי"ס תיכון יהודי או ישיבה ובכך חשים הם קרבה רבה למדינה. לא מעטים הם הבאים לאחר שסיימו בחו"ל שנת לימודים שלישית ולכאן הם באים על מנת להשלים את לימודיהם".

כאמור, באוניברסיטה העברית מטפל דיקן הסטודנטים, הד"ר כהן, הן במשתתפי בית־ספר הקיץ והן באלה האמורים ללמוד שנה אחת, לפחות, כאן.

הסטודנט מחו"ל פתוח יותר

קבוצות אלה החלו בשבוע שעבר ללמוד באולפן מרוכז אשר ימשך חדשיים. כאן שונה המדיניות לגמרי מזו הנקוטה כלפי משתתפי בית ספר הקיץ. כאן מושם דגש חזק על פעולות חברתיות שכוונתן — התערות הסטודנטים בחיי הארץ. וזה כולל הרצאות על הארץ מפי אישים שונים, מפ־גשים חברתיים בינם לבין עצמם ובינם לבין הישראלים, אנו מלמדים אותם שירי עם וריקודי עם, הם זוכים לאירוח בבתים פרטיים (כולל בתי מרצים) ובקיבוצים, עורכים להם טיולים בירושלים בפרט ובאזורים שונים בארץ בכלל, יחד עם ישראלים, רותמים אותם למפעלי התנדבות שונים במסגרות שונות (בסביבת ירושלים — מקום לימודיהם).

טובי הולצמן

הינדי קלאס

גיליאן דוידסון

מאידך — אין אנו מקבלים כל סטודנט זר הרוצה להתקבל אצלנו. נערך מיון קפדני אפילו לגבי אלה שרוצים ללמוד רק שנה אחת. ואף אלה שמתקבלים מביניהם, כמובן, טובים יותר וטובים פחות. מרצי האוניברסיטה עמדו במשך הזמן על הבדל עקרוני בין הסטודנט ה־ישראלי לבין עמיתו מחו"ל. האחרון פתוח יותר וסקרן יותר, חפץ בהשכלה רחבה יותר. בעוד הישראלי נושא עיניו בעיקר אל התואר. אך זוהי, כמובן, הכללה".

לא „תופסים מקום"!

— ומה לגבי הטענה הנשמעת לא אחת והגורמת להתמרמרות רבה בקרב סטו' ישראליים, כי הסטודנט הזר תופס את מקומו של הישראלי הנדחה ע"י האוניבר־סיטה ונאלץ לא אחת לנסוע לחו"ל ולל־מוד שם?

הרב שינדלר משיב קצרות:

„אין כאן שום הפליה כנגד הסטודנט הישראלי. אם אנו מקבלים 300 סטודנטים חדשים בשנה"ל תשכ"ט, הרי שאנו מרחי־בים את קורסי היסוד. את התשלום עבור ההגדלה משלמת הסוכנות. כך שזה לא על חשבון הסטודנט הישראלי!

בעיה חמורה היא בעית הפנימיות. אולם אנו שואפים למזג ביו הישראלים וה־„חוצלארצים" ולשכנם יחד בפנימיה. אך שוב אני חוזר ואומר — זה לא על חשבון הסטודנט הישראלי!"

הד"ר כהן, הדיקן בירושלים, דוחה אף הוא את הטענה של „תפיסת מקום": „ראשית, אם הסטודנט הזר מקבל סטטוס של עולה, הרי נחשב הוא לישראלי לכל דבר. ישראלי — שווה זכויות וחובות. שנית, אם הוא בא לשנה אחת, הרי שהוא מתקבל כסטודנט שלא מן המנין ואינו תופס מקומו של הישראלי. ולגבי טענת הקיפוח כנגד הישראלי בענין שיכון — אף לזאת אין שחר. שכן, אנו מקבלים תקציבים מיוחדים לפתוח הפנימיות והר־חבתן, תקציב שאלמלא היינו מקבלים את הסטודנטים מחו"ל — לא היינו מקבלים אותו".

אהוד קרן, הממונה על הסברה ופעולות תרבות לסטודנטים עולים, מגדיר בשתי מלים את המניע לבואם של הסטודנטים היהודים מחו"ל לארץ: „אהבת הארץ".

הנוצרי „הפגין"

מנסיונו למד לדעת, כי הסטודנטים האלה יודעים הרבה על המתרחש בארץ. אולם, ככל סטודנטים שבעולם, באים הם לא אחת עם רוח מהפכנית עם נפנופי דגלים וצ'ה גווארה. „אחת האפשרויות לשנות הלך מחשבה זו" אומר אהוד „זה ע"י מפגש בינם לבין הישראלים. וכאן יש לי תלונה חריפה. הסטודנט הישראלי מאוד רדום. פניות רבות שלי לסטודנטים בירו־שלים, כמעט ולא העלו דבר. ביקשנו שיתוף פעולה, מסיבות הרצאות וכו' — אך זה דפק חלש".

„בבר־אילן המצב הרבה יותר טוב, שכן יש היענות מצד הסטודנטים. במכון האוניברסיטאי בחיפה — לא רע ובטב־גיון — צולע.

טענתם העיקרית של החו"לים היא שנו־צרים גיטאות. הם מסתגרים בינם לבין עצמם ואין כל נכונות מצד הישראלי לעזור להם בהתערותם. המצב חמור ביחוד

נוכח העובדה ששנת הלימודים הראשונה קובעת הרבה מאוד!

אני יכול להבין את הישראלי. הוא מאוד עסוק. עומס הלימודים, העבודה ועומס הבחינות מקשים עליו מאוד. אך מזכרחים שיזוז משהו בענין. כל עוד לא יראה הישראלי בזאת אתגר חשוב זה יהיה קשה מאוד".

הוא מדגיש: „כאן יש כר נרחב לפעו־לות הסטודנטים הישראליים בשיתוף עמנו. דובר על זה כבר רבות אך עד עתה היו אלה רק דיבורים. אסור שתהא אדי־שות מ ר צ י ם לנושא הזה. שכן לא פעם יש לסטודנט הרגשה שלאף אחד לא איכפת מה איתו ומה קורה לו".

הבעיות העיקריות של הסטודנטים הזרים

הן רבות. קודם כל בעיות השפה. קשה להסתדר בלי ידיעת העברית. כמו כן, בעיות עם ההורים. הללו לא מעוניינים שה„ילד" יהיה מחוץ לבין זמן ארוך. וישנן

הרב שינדלר, דיקן הס' ב„בר־אילן"

בעיות סבוכות כמו בעיתה של סטודנטית יהודיה שהוריה עודדוה ללמוד כאן וזאת — על מנת להרחיק אותה מידידה הנוצרי. אותו ידיד לא ויתר ולאחר זמן מה החל „להפגיז" אותה במברקים בשם הוריה. זו — שכבר כמעט שכחה אותו, חזרה לחו"ל בעקבות מברקי „הוריה" וסופו של דבר שנישאה לאותו נוצרי.

כן, בעיות לא חסרות.

אולם, משדילגו על משוכות אלה והם סוף סוף בארץ, אז מתחיל הקשר האמיתי, שלסטודנט הישראלי תפקיד נכבד בו, אך הוא אינו ממלא אותו בצורה הראויה.

ההורים, ההורים...

מדברים עליהם, דנים עליהם, מביאים אותם, דואגים להם — אך מה הם אומ־רים על כך?

הינדי קלאס, חמודה ובהירת מבט, אמ־ריקאית בת אמריקאי ויהודיה דתית בכל רמ"ח ושס"ה הגיעה לכאן במסגרת סיור של תלמידי ה„ישיבה יוניברסיטי".

היא אינה פוסקת מלהתפעל מן העולם החדש אשר ניגלה לעיניה. „שמעתי על הארץ וחשבתי לבוא כבר מזמן, אך רק השנה זה יצא לפועל — כך היא אומרת ומוסיפה — האמן לי, שאילו הורי היו מתירים לי להישאר כאן — לא הייתי חוזרת לארה"ב, פרט לביקורי משפחה..."

אבל למרות שהילדה נמצאת בסביבות שנת העשרים לחייה, ההורים רוצים אותה לצידם. בינתיים היא מתכננת תכניות שונות ומשונות כיצד לשכנע את ההורים להתיר לה להישאר. אחת התכניות — להביא אותם לכאן לביקור ואז ספק אם הם יחזרו..

הינדי התאהבה בשתי ערים. בירושלים ובבני־ברק. ירושלים — ירושלים! ולגבי בני־ברק היא אומרת: „כאן אתה יכול להרגיש את השבת, אפשר כמעט למשש את השבת בידיים".

גיליאן דוידסון, מאנגליה סיימה בארץ זו תואר ראשון בצרפתית, ועתה היא באה לכאן. גיליאן מציינת — כי מאחר והיא דתית מאוד (והמכסי הנזירי שלה מעיד כאלף עדים) הרי היא יודעת כי מקומו של כל יהודי הוא בארץ. באנגליה קשה להיות יהודי־דתי־מאוד.

כמובן שהיא „מתה" להשאר כאן, אך היא תחזור לאנגליה, תסיים תואר שני ובעזרת השם תח־זור הנה. לתמיד.

לטובי הולצמן מ־בלגיה „רומן" א־רוך עם הארץ — היא היתה כאן שנה בערך לפני המלחמה, במלחמה (בירושלים) ועתה היא כאן בפעם השלישית. בפעם הרביעית, היא מבטיחה — זה יהיה כבר לתמיד.

טובי המדברת עברית שוטפת להפליא, משמשת כמורה לעברית בבי"ס עממי. גם אצלה קיימת הבעיה ששמה — הורים. לא מרשים לה להשאר כאן וכו'.

„בבלגיה אין ציונות — אומרת היא — חושבים על זה, מדברים על זה, מדברים על זה אך אף אחד לא מקיים מצוה זו בגופו".

הילד הראה את הכתובת

— ומה דעתה על הישראלים?

טובי: „לפני המלחמה הם היו יותר 'צברים'. עכשיו — נעשו יותר רגשיים, מדברים על המלחמה, צבא וכו'".

ובנושא אחר היא אומרת: „אינני בטוחה אם ביקור הסטודנטים בארץ עוזר הרבה. מאחר ולומדים חצי יום, הרי אין די זמן לטיולים ולהכרה טובה יותר את הארץ. כמו כן הקשר עם הישראלים די רופף — וזה רע מאוד. הקשר יכול להעשות ע"י ביקורים אצל משפחות ישראליות ובמלים אחרות — להרגיש את הארץ ואת תוש־ביה. רק כך, ע"י קשר בלתי אמצעי שכזה, אפשר יהיה לקרב את הסטודנטים מחו"ל אל הארץ ואל עמיתיהם הישראלים".

מרדכי מנים, מקנדה, B.A. במדעי ה־מדינה, פעם ראשונה בארץ. את הדחיפה העיקרית לביקורו בארץ העניקה המל־חמה. עוד זמן רב לפני המלחמה שמע על הארץ והכיר מעט את בעיותיה. אך מכאן ועד לביקור בארץ — רק מלחמה עזרה.

הוא מתכונן לשוב לקנדה, לסיים את ה־M.A. ואח"כ? מרדכי: „קשה מאד לענות על כך. אתה יודע, יש בעיה של חברה, חווי, אוירה וכו' אבל — נחיה ונראה".

דוד גרוסמן מלונג אילנד, ניו־יורק, מסיים בשנה הבאה את לימודיו באנגלית לתואר B.A., ב„סיטי קולג". מה אצלו?

דוד: „סיפרו לי הרבה על הארץ. אך כשאני בא לכאן אני רואה את ההבדלים בין המסופר לבין המצוי. אז ראיתי את הארץ כתמונה. עכשיו — כמציאות".

— ומה המציאות אתך?

„אני מתכונן לשוב לארה"ב — אומר דוד — לקבל את התואר השלישי ואח"כ לשוב הנה. אמרו לי שקשה לחיות כאן, אבל לא איכפת לי.

(צוחק לעצמו) לפני שבאתי הנה אמרו לי שהיהודים חסרי נימוסים הם. אני דוקא נתקלתי בתופעה הפוכה, כאשר הפשתי כתובת מסוימת וילד קטן הפסיק באמצע משחקו, נטל את ידי והוביל אותי למקום אליו הייתי צריך להגיע".

(גו, אפשר להבין, ילד עוד לא מכיר את הווי הארץ...)

נסינו לחדור קמעא לתוך עולם זה, ששמו סטודנטים מחו"ל. מסתבר, שעולם זה הוא די סבוך ורבגוני. מכל מקום, לנו — כסטודנטים ישראלים — כדאי אולי לקחת לתשומת לב את ההערות בדבר יחסינו אל הסטודנטים הזרים. זה יכול רק לעזור לנו.

חידוש או לא חידוש?

המערכת נתבקשה ע"י כותב הי־מכתב לפרסם העתק מן המקור שנשלח אל מר דב רפל, ה־אחראי על למודי היסוד.

מר רפל הנכבד,

בעתון הסטודנטים „בת־קול" גליון 24, מתאריך כ"ב סיון תשכ"ח, נתפרסם ראיון אתך, אשר הנני מצטט קטע הימנו: „מר רפל מתכנן הידוש נוסף, אשר יוכנס כנראה, כבר השנה ואשר יקל במידה מרובה את העומס מעל הסטודנט. הסטודנט יוכל להסדיר את התשלום ואת ההתחיבות הכספית דרך הדואר".. „מר רפל מנהל עתה משא ומתן בקשר לתכנית זו עם המזכירות האקדימית, אשר לא משלימה עדיין עם רעיון זה, אך כנראה כי גם בקשר לכך תפול החלטה חיובית". (ההד־גשות שלי — ח. ק.).

עלי לציין כי ממש לא האמנתי ל־מראה עיני למקרא הדברים אשר צו־טטו מפיך.

בפגישה אשר התקיימה ביני לבינך ולבין הרב שינדלר, הייתי זה אני אשר הבאתי לידיעת הנוכחים את ה„חידוש הנוסף" המוזכר לעיל, אשר יונהג על ידי המזכירות האקדימית לקראת ההרשמה לשנה"ל תשכ"ט, ב־מסגרת מגמתה לפשט את תהליכי ההרשמה. ציינתי גם כי מחלקת הכס־פים עדיין לא השלימה עם רעיון זה, וכי אנו מקיימים אתה ברורים ב־ענין זה. (אגב, אחרי סיור שערכתי עם מר מייבסקי, מנהל מחלקת הכס־פים, במוסדות מקבילים, הסכימה גם מחלקת הכספים להסדר המוצע על־ידינו).

לאור האמור, הרי העובדות הם בסתירה גמורה לדברים אשר פורסמו בשמך. איני מעלה על דעתי כי אכן הם נאמרו על־ידך, אלא שנרשמו כ־נראה על ידי „תלמיד טועה".

סבורני כי מן הדין והיושר הוא כי תפרסם מצדך הכחשה לדברים אשר צוטטו מפיך.

ומענין לענין באותו ענין. היתה תמימות דעים בינינו ביחס למגמה ל־אפשר לתלמידים גם הרשמה לתכנית לימודים בדרך הדואר. לבקשתך בי־קשתי מן המנהל הכללי, מר מ. אדלר, במכתבי אליו מיום ג' בסיון תשכ"ח, אשר העתקו נשלח אליך, את הכלים הדרושים לביצוע משימה זו בסעיפי תקציב וחדרים.

לצערי לא נעניתי עד היום בענין זה, ומאחר שאין לנו אפשרות לגשת לביצוע הדבר מבלעדי האמצעים ה־דרושים לכך, חוששני כי לא נוכל להנהיג שינוי זה בהרשמה לקראת שנה"ל תשכ"ט.

בכבוד רב
ח. קצבורג
רשם

„הוא אמריקאי..."

עורך נכבד,

בגליון „בת־קול" מיום 5.5.68, ז' אייר, הופיע קטע המעורר תגובה. במאמר „הוא אמריקאי..." מסופר שב־קשת המחלקה לפסיכולוגיה באוניברסי־טה, להתקנת מכשיר תקשורת פנימית, נדחתה על ידי ועדת הקניות, וכאשר נאמר לאותה ועדה כי במחלקה לפי־סיקה יש כבר... קבלו את התשובה „יו"ר אותה מחלקה הוא אמריקאי, אתה צריך להבין את המנטליות שלו"... מתוך כך מסיק העתונאי שלכם את המסקנה שהישראלים באוניברסיטה מ־קבלים יחס נחות, ומקופחים.

יורשה נא לי לציין שבניגוד לתוכן מאמרכם, במחלקה לפיסיקה אין מכ־שיר תקשורת בין משרדית והאמת היא שמצב המחלקה לפיסיקה עגום מזה של המחלקה לפסיכולוגיה כי בנוסף ל„גלגול צעקות במסדרון" צ־ריכים אנשי הפיסיקה לרוץ מקומת הקרקע (בה נמצא הטלפון) לקומות העליונות על מנת לקרוא לאיש ה־מבוקש.

ההגיון אומר שעל העתונאי החרוץ שלכם, שהצליח להשיג מנה עסיסית

מכתבים ומערכת

זו של רכילות, היה להשקיע קצת מאמץ בברור אמיתות הדברים לגבי קיום מכשיר תקשורת כזה במחלקה לפיסיקה. הראתם חוסר אחריות עתו־נאית מוחלטת בכך שהדפסתם מאמר המבוסס על ידיעות בלתי נכונות, ו־היוצר רושם מוטעה של „אמריקאים" יחס עדיף על הישראלים כאן באו־ניברסיטה. אי לכך אנו דורשים מכם לפרסם מכתב זה בגליונכם הבא ב־צרוף התנצלות נאותה מצדכם.

יהיה זה אולי לתועלת העתונאי שלכם לראות ולהווכח באילו תנאים עובד סגל המחלקה לפיסיקה ולמרות זאת מקבל את המצב כמות שהוא למרות „המנטליות האמריקאית" שלו. לדוג־מא, שני פרופסורים, שהאחד מהם ראש המחלקה, יושבים יחד עם מז־כירת המחלקה בהדר קטן המשמש הן כחדר לעבודות מחקר והן כמש־רד, למרות זאת מקבלים הם את המצב בהבנה והערכה מלאה לגבי הבעיות הרבות של האוניברסיטה ה־עושה מאמצים רציניים להתגבר ולפ־תור אותן.

בכבוד רב,
פרופ' משה לובן
ראש המחלקה לפיסיקה

מגאזין

במשך חמשת השנים הקרובות

האוניברסיטה לא תעלה על 5000 סטו׳

מר מתתיהו אדלר, המנכ״ל של האוניברסיטה, בשיחה עם כתב „בת-קול״

„במשך ארבע-חמש השנים הקרובות לא יעלה מספר הסטודנטים באוניברסיטה על 5000 וזאת למרות הגידול המתמיד במספרם של ה-תלמידים״.

דברים אלה אמר מר מ׳ אדלר, המנהל הכללי של האוניברסיטה, בשיחה עם כתב בת-קול.

כבר בשנת למודים זו יעלה מספר ה־סטודנטים על 4000, מכאן מסתבר כי ב־שנים הבאות יצומצם באופן דרסטי כושר הקליטה של האוניברסיטה ויגדל האחוז של המנופים.

מר אדלר ציין את תנופת הבנין העו־ברת על קרית האוניברסיטה ומנה את: בנין ביה״ס לחנוך, הפקולטה למדעי הרוח, הפקולטה למדעי החיים ובנין המחשב האלקטרוני. תוך עשרה חודשים תסיים חברת משהב את הרחבתו של בית הס־טודנט ובעוד שלשה חדשים יתחילו בב־ניתה של הפנימיה הנוספת, אשר תכיל כ־500 מיטות. המבנה עצמו יתנוסס לגובה של עשר קומות, בהשקעה של 5 מיליון ל״י. גורם מדרבן לבנית הפנימיה מהווה תכנית החומש שהציבה לה מטרה לקלוט 1000 סטודנטים מחו״ל תוך חמש שנים.

בשנת הלמודים תשכ״ט יווספו כ־300 סטודנטים זרים חדשים (כ־150 מעל הצפוי) וסה״כ ילמדו באוניברסיטה למעלה מ־500 תלמידים מחו״ל.

מספר מכשירים חדשים, שנרכשו לאחרונה ע״י האוניברסיטה.

הסמכויות הבלתי ברורה מריצה את ה־סטודנט הנה ושוב עד שנמצא הפקיד ה־מוסמך וקבלת הקהל לא מסודרת למרות הבנין החדש. למרות ההבטחות לא למדו עדיין לענות על הפניות הרבות וההסבר כי התקופה עמוסה אינו מספק.

בקצור, הבנין החדש לא פתר את ה־בעיות. נותר עדיין הרבה מקום לתקונים ולשפורים.

בנין חדש, לקויים ישנים

(סוף מעמוד 2)

שפור מסויים בעבודת המזכירות בולטים הלקויים האחרים ובעיקר אלה הנגרמים ע״י סגל המרצים.

ואם עוסקים אנו בעבודת המזכירות ה־אקדמית כדאי לציין כי ההנהלה מקפיאה את התכנית לבנית לוח מודעות ליד חדרי המזכירות האקדמית בבנין המנהלה החדש. בנינו של לוח המודעות הוצע ע״י המז־כירות האקדמית והתוכנית זכתה לעבור שלב נוסף: תכנון ע״י האדריכל. אך בינתיים, יש בבנין בריכת מים דקורטיבית המתחילה להזדהם, אך לוח מודעות ראוי לשמו אין בנמצא. על הלקויים הנגרמים עקב זאת למזכירות ועל התקלות הנגרמות לסטודנטים אין טעם להרחיב את הדבור.

ואילו במזכירות האקדמית עצמה: רבים נושאי התפקידים בדרגות הנמוכות יותר שאינם עומדים על רמה נאותה, חלוקת

„גן ילדים פרוע״

(סוף מעמוד 3)

הבלתי־מתאימים שחלק גדול מהם מנהיג היום את הצעירים. יתר־על־כן יש ללמוד מכשלון מרד הסטודנטים, לשמור על מר־דנות ענינית ולוותר על הספיחים החי־צוניים המרתיעים ציבור המיושב בדעתו.

ההסתיעות באמצעי קומוניקציה המוניים ובמפגני ראווה חיצוניים אינה פסולה לכ־שעצמה, להפך, היא מכניסה תנופה חדשה ורעננה, אלא שהיא מסוכנת כשאינה גדורה היטב בתכנים מהותיים, שעליהם נסב המאבק, שאם לא־כן מפגין המפגן את עצמו ומדרדר את המאבק למשורים חי־צוניים וריקניים.

גלוי הדעת האחרון של הצעירים הבליט את המרירות בקרב האינטליגנציה הדתית והצביע על כשלונה של התנועה, כולל של הצעירים בה, ללכדם.

הסטודנטים והאקדמאים הדתיים הייבים להכנס למאבק. עמידתם מן הצד מחזקת את העסקנים ועמם את הדרך המסולפת. כניסה מאורגנת לסיעה מלוכדת של צעי־רים עשויה הפוך את המאבק לעניני ולממש את הסכוי.

למנהיגות אין כל זכות להטיף מוסר, דוקא הדרך האקטיבית שהתחילו נוקטים בה הצעירים מחזירה לתנועה את אלה שמטיפי המוסר הרחיקו ממנה. אמנם גם הם נכשלו עד־כה, אך ליכוד, בדרך עליה הצבעתי, עשוי להחזיר את האמון ולהציל את המאבק.

אר״ץ

לימודי היסוד לאן?

(סוף מעמוד 3)

בגליון הקודם, כוללת גם הצעה לשנוי הנושאים וממליצה על נושאים אשר יעניגו גם אנשים שאינם בעלי מקצוע. להוציא את ההתנגדות לגישה הראשונה, ממנה נובעת התכנית, טוענות המחלקות כי הן מלמדות כבר היום חלק ניכר מן הקורסים לפי נושאים והנושאים המומלצים לא ימשכו יותר סטודנטים מאשר אלה הקיימים כבר. ואילו חלק נכר מהנושאים המוצעים עלולים ל־הביא ללמוד שטחי ופופולארי במקום למוד מעמיק.

למעשה לא הוגדרו עד היום תפ־קידיו של האחראי ללמודי היסוד. מלבד התפקיד להביא המלצות לשפור דרך הלמוד לא נתנו בידו כל סמכויות מוגדרות. דבר זה הקשה מראש על עבודתו של מר רפל ובמשך שנת עבו־דתו. הוא נסה לעצב את התפקיד. כך למשל ביקש לבדוק את רמת השעורים הניתנים ע״י המחלקות ע״י ביקור בהרצאות. בתחילת עבודתו פנה מספר פעמים לרקטור ע״מ שזה יורה על הקצבת חדר, מזכירה וכדו׳. הכוונה היתה להכין מחלקה מיוחדת בעלת סמכויות של תכנון ופיקוח.

זהו מניע נוסף להתנגדות ראשי המחלקות. גם היום מגמת מספר חב־רי סנט היא ליצור מח׳ מיוחדת ללמודי החובה שבראשה ראש־מחלקה מיוחד וסגל מורים שיבחר על ידו. מגמה זו נובעת מתוך הגישה הגורסת כי לי־מודי החובה הם יוצאי דופן בכך שמגמתם היא חנוכית וצריכה להש־פיע מבחינה דתית. נראה כי זו היתה גם המחשבה לגבי עתיד הפקידו של האחראי על לימודי היסוד. מחלקה כזאת ממילא תכניס אנשים הקרובים בשיטת לימודם לישיבות. לכך מת־נגד חלק אחר של הסנט ובתוכם ראשי שלושת המחלקות — בטענה כי מחלקה מיוחדת כזו תפגע ב־רוח האקדמית, עלולה להביא לכניסת מורים בלתי מתאימים גם למחלקות עצמן ותסכן קיומה של האוניברסיטה כמוסד מדעי. לדידם, יש להשאיר את מקצועות החובה בידי המחלקות ה־שונות, לשפר אותם וליצור רק תפ־קיד של מתאם אדמיניסטרטיבי. את החנוך הדתי יש לעשות ע״י מנויים, ע״י האווירה הדתית וכיוצא באלה; אין לערב מין בשאינו מינו, שכן דרך כזו לא תשיג את המטרה המיו־עדת, אך תפגע במוסד.

בעקבות זאת הביע מר רפל את רצונו להתפטר מתפקידו כשהדיון בענין עצמו עדיין נמשך. בקרוב תובא הסוגיא לפני הסנט ושם יוכרע בשאלה למודי היסוד לאן?

מרדכי בר־און בשיחה עם נציגי התאחדות הסטודנטים הדתיים

מחלקתי לא תטפל בנוער ישראלי

אם יצליח מרדכי בר-און, ראש מחלקת הנוער והחלוץ, להגשים את תכניותיו לא תטפל המחלקה בנוער ישראלי. על מגמה זו מסר אל״מ (מיל׳) בר-און בשיחה עם נצי-גי התאחדות הסטו׳ הדתיים ביש-ראל. הוא גילה להם כי כבר עתה הורה לסגור תקציבים, אך עליו עדיין להלחם על-מנת שיאושר הקו שהוא עומד לנקוט בו.

הנציגים שערכו שיחת הכרות ביקשו לברר את אפשרות שיתופם במחלקה. מר בר־און אמר עוד כי הוא עומד להקים אגף מיוחד שיטפל בסטודנטים מחו״ל. הקשר עם סטודנטים מישראל יהיה רק במידה ויוכלו לסייע בטיפול לבאים מאר־צות הגולה.

מר בר־און הסכים לדעת נציגי ההת־אחדות, כי יש לשים דגש רב לעידוד עלייתם ולקליטתם של הסטודנטים הדתיים, שהם הפוטנציאל הגדול ביותר של מועמדים לעליה, הן מבחינת גילם והן מבחינת השקפת עולמם והבטיח כי תשומת לב מיוחדת תוקדש לנוער זה. התאחדות הס־טודנטים מצדה, הבטיחה לעזור למחלקה בטיפול בסטודנטים אלה.

בעקבות השיחה תאורגן, לפי הצעתו של מר בר־און, בחוה״מ סוכות שיחה של סטו׳ דתיים על הנושא: במה מתבטאת ציונות של נוער ישראלי. בעקבות שיחה זו ודומיה, תגבש המחלקה את דרכה לגבי הנוער הישראלי.

מדוע בוטלו ששורי הקיץ?

כפרוס החופשה הגדולה התכשר צי־בור הסטודנטים שאפשר יהיה לרכוש נקודות זכות גם בקורסי־קייץ, לאחר שמעט הקורסים מסוג זה, שנערכו כ־קייץ הקודם, הוכיחו את עצמם.

עתה, בהיות החופשה בעיצומה מס־תבר, שהתכנית המרשימה ששוכפלה כ־חוזר מיוחד, לא תבוצע.

מה קרה, איפוא? לאן נעלמו שי־עורי הקייץ המובטחים? מר פומרנץ השיב במלה אחת: „תקציב״, אמר ורמז על מח׳ הכספים, שלא היתה נכונה להעמיד את הסכום הדרוש.

הלכנו, אם כן, למחלקת הכספים. מר יהודה ברנשטיין עוזרו הראשי של מנהל המחלקה — מר שבתי מייב־סקי, אמר בפסקנות: „שיעורי הקייץ לא הופיעו בתקציב. מבחינה תק־ציבית, אסור לנו לבצע פעולות בלתי מתוקצבות״.

האם איסור זה הינו שרירותי? — הוספנו ושאלנו.

מר ברנשטיין הבהיר: „אנו נסוגים מכך במקרים בלתי צפויים, רק בתנאי אחד — שההכנסות, מהפעולות המת־ווספות לתקציב, תכסינה את ההוצאות המשוערות״.

ובינתיים, יצא ציבור הסטודנטים מפ־סיד. נשאלת רק שאלת תם: מדוע לא יכולים היו כל הגורמים הפנימיים ב־אוניברסיטה לתאם את פעולותיהם לפני שההודעה לסטודנטים כבר ניתנה ולפני שהרישום עמד בעיצומו. אם איננו טועים המרחק בין המזכירות האקדמית לגזברות הוא קומה אחת בלבד, או אולי יותר?